

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ II

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑ4	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ II	
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις-ανατροφοδοτήσεις/ αναστοχασμός	3	7,5
Διδασκαλία σε νηπιαγωγεία	4,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Πρακτική άσκηση γενικής αγωγής νηπιαγωγών 2	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ & ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/courses/SED_U_214/	
ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	Ονοματεπώνυμο: Σοφία Γκόρια Βαθμίδα: Ε.Δι.Π. Γραφείο: 20, 1ος όροφος, Παραλιακό συγκρότημα Παπαστράτου, Κτίριο Ρόζα Ιμβριώτη τηλ/e-mail: 24210-74716, sgkoria@uth.gr Άλλοι Διδάσκοντες: -	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο πλαίσιο των πρακτικών ασκήσεων του μαθήματος, οι φοιτήτριες/ες, έρχονται σε επαφή με τη σχολική πραγματικότητα και μελετούν το επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών για το νηπιαγωγείο. Στόχος είναι να εξοικειωθούν με το ρόλο που θα κληθούν να παίξουν στο αντίστοιχο περιβάλλον, αναλαμβάνοντας διδακτικό έργο και σχεδιάζοντας τη διδασκαλία βάσει αναλυτικού προγράμματος σπουδών για το νηπιαγωγείο. Διδάσκοντας σε ημερήσια και, σταδιακά, σε εβδομαδιαία βάση, έχουν τη δυνατότητα να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη, να εφαρμόσουν στην πράξη γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες τις οποίες απέκτησαν κατά τη διάρκεια των θεωρητικών τους σπουδών που προηγήθηκαν στο τμήμα και να αποκτήσουν διδακτική εμπειρία, καθώς και να προβληματιστούν σε ζητήματα διαχείρισης τάξης και οργάνωσης και σχεδιασμού του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και της διδασκαλίας μέσα από διαδικασίες αναστοχασμού και ανατροφοδότησης από τον/την διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος και

τους/τις νηπιαγωγούς-μέντορες της τάξης.

Γενικές Ικανότητες

Συγκεκριμένα, ο/η φοιτητής/τρια μετά το πέρας του σχεδιασμού και της υλοποίησης των διδασκαλιών, καθώς και τη διαμεσολάβηση αναστοχαστικών διαδικασιών και ανατροφοδότησης θα είναι σε θέση να σχεδιάζει αποτελεσματικές διδακτικές παρεμβάσεις και αναλυτικότερα:

- Να έχει κατακτήσει βασικές έννοιες και θεωρίες που αφορούν τις συνθήκες διδασκαλίας.
- Να συσχετίζει τις θεωρητικές έννοιες με τις πρακτικές τους επιπτώσεις και «συνέπειες» στην καθημερινή διδακτική πράξη.
- Να είναι σε θέση να μετατρέψει τα θεωρητικά εφόδια σε καθημερινή πρακτική.
- Να μπορεί να αναλύει τα δεδομένα των επιστημονικών ερευνών και να τα συνδέει με τις κατάλληλες παιδαγωγικές πρακτικές.
- Να γνωρίζει τις στρατηγικές των εκπαιδευτικών και τα διαφορετικά «προφίλ» που η υιοθέτησή τους συνεπάγεται.
- Να μπορεί να στηρίζει τη διδακτική του/της προσέγγιση και την πρακτική σε τεκμηριωμένες επιστημονικές απόψεις.
- Να αναγνωρίζει τις παιδαγωγικές παραδοχές που υποστηρίζουν τα διδακτικά «στυλ».
- Να περιγράφει το πλαίσιο για το οποίο θα σχεδιάσει μια παρέμβαση με τρόπο θεωρητικά και εμπειρικά τεκμηριωμένο με βάση τα δεδομένα της συστηματικής παρατήρησης στο πεδίο.
- Να διαχειρίζεται αποτελεσματικά το διδακτικό χρόνο.
- Να επιλέγει τους κατάλληλους διδακτικούς στόχους και να τους διατυπώνει κατάλληλα.
- Να αξιοποιεί στο σχεδιασμό του τα επίσημα εγχειρίδια – προγράμματα σπουδών.
- Να εφαρμόζει πρακτικές σύμφωνες προς τις παιδαγωγικές αρχές της προσχολικής εκπαίδευσης.
- Να επιλέγει κατάλληλες για την επίτευξη των στόχων μεθοδολογικές προσεγγίσεις, εποπτικό υλικό και μέσα.
- Να σχεδιάζει, να οργανώνει και να υλοποιεί δραστηριότητες για την επίτευξη των στόχων.
- Να αξιολογεί τις διδασκαλίες και τις παρεμβάσεις που υλοποιεί.
- Να αναστοχάζεται και να αναδιαμορφώνει τις παρεμβάσεις που σχεδίασε και υλοποίησε.
- Να εφαρμόζει εναλλακτικές προσεγγίσεις διαχείρισης της τάξης.
- Να επιλύει εκπαιδευτικά προβλήματα και ζητήματα διαχείρισης της διαδικασίας, τα οποία ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια διεξαγωγής των δραστηριοτήτων που εκπονούν οι φοιτητές/τριες στα σχολεία.
- Να συνθέτει και να παρουσιάζει όλα τα παραπάνω με τη μορφή αναστοχαστικών ημερολογίων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο δεύτερο επίπεδο της πρακτικής Άσκησης Γενικής Κατεύθυνσης Νηπιαγωγών II οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν διδακτικό έργο. Ο κάθε φοιτητής/τρια πραγματοποιεί δεκαπέντε (15) αυτόνομες διδασκαλίες (Β). Οι (5)πέντε πρώτες πραγματοποιούνται σε ζεύγη και είναι διάρκειας μιας

εβδομάδας και οι υπόλοιπες δέκα (10) πραγματοποιούνται ατομικά για δύο συνεχόμενες εβδομάδες. Ο/η φοιτητής/τρια προετοιμάζει σε συνεργασία με τους μέντορες-εκπαιδευτικούς προσχολικής ηλικίας που συνεργάζονται με το τμήμα, το ημερήσιο πρόγραμμα διδασκαλίας. Το πρόγραμμα αυτό ελέγχεται πριν από την πραγματοποίησή του και παρέχεται ανατροφοδότηση για την αναθεώρηση, τον εμπλουτισμό ή τη βελτίωσή του από τη διδάσκουσα του μαθήματος. Οι φοιτητές/τριες εκπονούν για κάθε μέρα ένα σχέδιο Διδασκαλίας (Α), σύμφωνα με το ισχύον ωρολόγιο πρόγραμμα και το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών. Ανάμεσα στο διάστημα που μεσολαβεί στις διδασκαλίες, αλλά και μετά την εφαρμογή του σχεδίου διδασκαλίας (Γ Διεξαγωγή της διδασκαλίας), πραγματοποιούνται συναντήσεις ανατροφοδότησης (Γ) με το/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος με στόχο την ενίσχυση της αναστοχαστικής σκέψης. Παράλληλα, προς το παραπάνω περιεχόμενο, στην Πρακτική Άσκηση II περιλαμβάνονται και (Δ) διεθνείς συνεργασίες στο πλαίσιο **eTwinning ITE (Initial Teacher Education)** για την ίδρυση ή συμμετοχή και εκπόνηση σχεδίων εργασίας (Projects) (είτε συνέχεια έργων του της Πρακτικής άσκησης γενικής νηπιαγωγών Ι, είτε νέων έργων) με τη συνδρομή διδασκόντων/ουσών και φοιτητών/τριών άλλων ευρωπαϊκών πανεπιστημίων. Σε κάθε περίπτωση, αρχικά οι φοιτητές/τριες εκπαιδεύονται εξ αποστάσεως και εγγράφονται στο eTwinning για υποψήφιους εκπαιδευτικούς, καθώς και εξασκούνται στη χρήση της πλατφόρμας Twinspace. Επίσης, δύναται οι φοιτητές/τριες να τοποθετηθούν από τη διδάσκουσα σε νηπιαγωγεία για την υλοποίηση ενός έργου eTwinning, το οποίο είτε θα ιδρύσουν οι ίδιοι/ες και θα το υλοποιήσουν, είτε θα συμμετάσχουν σε έργο του νηπιαγωγείου τοποθέτησής τους.

Αναλυτικότερα, η πρακτική Άσκηση II περιλαμβάνει:

1. Εκπόνηση ημερήσιων και εβδομαδιαίων σχεδίων διδασκαλίας από τους/τις φοιτητές/τριες του τμήματος βάσει συγκεκριμένου πλαισίου παρατήρησης που έχει προηγηθεί στο προηγούμενο εξάμηνο. Η/οι θεματική/ές της διδασκαλίας που πρόκειται να εκπονήσει ο/η φοιτητής/τρια καθορίζεται από το/τη νηπιαγωγό – μέντορα της σχολικής μονάδας υλοποίησής του, ώστε να διατηρείται η απρόσκοπτη λειτουργία της με σεβασμό στη ροή και τις συνήθειες που τη διατρέχουν.
2. Διεξαγωγή των διδασκαλιών από τους/τις φοιτητές/τριες (8:00 π.μ. – 13:00 μ.μ.), βάσει των σχεδίων που εκπονήθηκαν και κατά το προαναφερθέν πρότυπο. Ο/Η υπεύθυνος/η του μαθήματος επισκέπτεται τακτικά τα νηπιαγωγεία και συζητά με τους/τις νηπιαγωγούς- μέντορες/ισσες της σχολικής μονάδας και με τους/τις φοιτητές/τριες επί της διαδικασίας.
3. Συναντήσεις ανατροφοδότησης/αναστοχασμού στο πανεπιστήμιο με τον/την υπεύθυνη της πρακτικής άσκησης στο πανεπιστήμιο, οι οποίες περιλαμβάνουν:
 - Αναστοχασμό με αφορμή τη διδασκαλία που πραγματοποίησαν και ζητήματα που απασχόλησαν τους/τις φοιτητές/τριες. Ο αναστοχασμός τροφοδοτεί τη συζήτηση σχετικά με καλές εκπαιδευτικές πρακτικές και συμβάλλει στη διατύπωση προτάσεων ανασχεδιασμού και εναλλακτικής προσέγγισης των σχεδίων διδασκαλίας. Οι συζητήσεις ενδέχεται να αφορούν κριτικές αναλύσεις εκπαιδευτικών σεναρίων υποψήφιων και εν ενεργεία εκπαιδευτικών. Μέσα από τα σχόλια και τις παρατηρήσεις του/της υπευθύνου του μαθήματος επιδιώκεται να αναστοχαστούν οι φοιτητές/τριες πάνω στις παιδαγωγικές και διδακτικές τους επιλογές, να

αναζητήσουν τα αίτια συγκεκριμένων πρακτικών τους, τις θεωρίες που αξιοποίησαν και πιθανές εναλλακτικές επιλογές που θα μπορούσαν να είχαν σε σχέση με τον αρχικό τους σχεδιασμό.

- Ανατροφοδότηση (ομαδική και εξατομικευμένη), από τη διδάσκουσα και τον/την μέντορα, σε σχέση με εκπαιδευτικές πρακτικές και επιμέρους στοιχεία-άξονες της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας που επικεντρώθηκε η διδασκαλία των φοιτητών/τριών και συμβουλευτική υποστήριξη και προετοιμασία των ακόλουθων διδασκαλιών.
- Εισηγήσεις- διαλέξεις από τον/την υπεύθυνη του μαθήματος, βάσει θεωρητικών και ερευνητικών δεδομένων τα οποία περιλαμβάνει η σύγχρονη βιβλιογραφία και αφορούν:
 - Τα εκπαιδευτικά σενάρια
 - Τον αναστοχαζόμενο εκπαιδευτικό
 - Την αξιολόγηση στην εκπαιδευτική διαδικασία

Οι φοιτητές/τριες αναστοχάζονται γραπτώς, βάσει προτύπου και για κάθε εβδομαδιαία διδασκαλία. Το σύνολο των αναστοχασμών ανά εβδομαδιαία διδασκαλία καθώς και τα ημερήσια σχέδια διδασκαλίας υποβάλλονται ψηφιακά κατά το πέρας της πρακτικής άσκησης και αξιολογούνται από τον/την υπεύθυνη του μαθήματος.

4. Σύντομες εργαστηριακές ασκήσεις και εργασίες στο πλαίσιο των εβδομαδιαίων μαθημάτων και του εκάστοτε eTwinning (διεθνούς ή μη), το οποίο το τμήμα ιδρύει ή συμμετέχει ως συνεργάτης. Προαιρετικά οι φοιτητές/τριες και υλοποιούν το δικό τους έργο eTwinning ή συμμετέχουν σε έργο eTwinning του νηπιαγωγείου πρακτικής τους με τοποθέτηση από τη διδάσκουσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης στο <u>πανεπιστήμιο</u> (Διαλέξεις, ανατροφοδότηση, αναστοχασμός, συμβουλευτική υποστήριξη) και στο <u>νηπιαγωγείο</u> (Διδασκαλία, εποπτεία και συζήτηση επί των διδασκαλιών), εξ αποστάσεως (εργασίες και συναντήσεις eTwinning).
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία • Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας και την επικοινωνία με τους φοιτητές • Εναλλακτική Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικοινωνία • Δημιουργία ομάδας σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (fb) και χρήση για επικοινωνία, ανάρτηση, ανταλλαγή και διάχυση εκπαιδευτικού υλικού και συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών-μεντόρων των νηπιαγωγείων, των φοιτητών/τριών και των διδασκόντων • Κοινή χρήση ψηφιακού πίνακα ανακοινώσεων – αναρτήσεων για ομαδοσυνεργατικές δράσεις-Projects και σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με συνεργατική μορφή (padlet) • Χρήση εκπαιδευτικής πλατφόρμας Twinspace για την υλοποίηση έργων eTwinning.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Μελέτη στη διάρκεια του εξαμήνου	10
	Προετοιμασία διδασκαλιών-Εκπόνηση σχεδίων διδασκαλίας και έργου eTwinning	70
	Διεξαγωγή διδασκαλίας	50
	Ατομικές ή ομαδικές ανατροφοδοτήσεις/Αναστοχασμοί κατά την προετοιμασία και την εφαρμογή της διδασκαλίας	35
	Συγγραφή επιμέρους αναστοχασμών επί της διδασκαλίας και κατάρτιση φακέλου αξιολόγησης του/της φοιτητή/τριας	40
	Σύνολο Μαθήματος	225
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Στην ελληνική γλώσσα Αξιολόγηση φακέλου υλικού (σχεδίων διδασκαλίας και αναστοχαστικών καταγραφών (80%) και συμμετοχής στο eTwinning και σε εργασίες εξάσκησης (20%). Ο φάκελος υλικού περιλαμβάνει: - τα σχέδια διδασκαλίας που διεξήχθησαν στα νηπιαγωγεία και φωτογραφίες από εκπαιδευτικό υλικό και δράσεις που περιλαμβάνονταν στους σχεδιασμούς και υλοποιήθηκαν κατά τη διδασκαλία. - Γραπτή φόρμα αναστοχασμού για κάθε εβδομαδιαία διδασκαλία. Η συμμετοχή eTwinning και σε εργασίες εξάσκησης αφορά στην ολοκλήρωση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης των φοιτητών/τριών στο eTwinning, καθώς και στη συνεπή συμμετοχή τους στο έργο, στην ολοκλήρωση των επιμέρους δράσεων, την αξιολόγησή του έργου και στην ενεργό συμβολή τους στο σχεδιασμό, τον εμπλουτισμό του περιεχομένου και την υλοποίησή του έργου. Τα παραπάνω τεκμηριώνονται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του έργου (Twinspace). Κατά την αξιολόγηση του/της φοιτητή/τριας, εκτός από τα παραπάνω, συνεκτιμάται και η παρουσία του/της στις δια ζώσης και εξ αποστάσεως συναντήσεις, η συμμετοχή σε αυτές, η υπευθυνότητα και η ικανότητα συνεργασίας και η συνέπεια στις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η διδασκαλία στα νηπιαγωγεία (π.χ. έγκαιρη προσέλευση στο νηπιαγωγείο, έγκαιρη ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας, προετοιμασία).	

Ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης κοινοποιούνται εγκαίρως στους φοιτητές/τριες και είναι προσβάσιμα στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του μαθήματος προϋποθέτει ο/η φοιτητής/τρια να έχει ολοκληρώσει τις απαιτούμενες διδασκαλίες στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Διδακτικό υλικό αναρτημένο στο e-class του μαθήματος
2. Αλιβίζος, Σ. (2015). *Σχεδιάζοντας σενάρια διδασκαλίας για την πρακτική άσκηση των φοιτητών*. Θεσ/κη, Γρηγόρη
3. Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (Επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται*. Αθήνα: Gutenberg.
4. McLachlan, C., Fleeer, M., & Edwards, S. (2015). *Αναλυτικά προγράμματα προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Σχεδιασμός, αξιολόγηση και εφαρμογή* (μτφ. Α. Γρίβα). Αθήνα: Gutenberg.
5. Μπεαζίδου, Ε.Χ. (2014). *Διδασκαλία & διαμαθητικές προσεγγίσεις στη σχολική τάξη*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις ΖΗΤΗ.
6. Naughton, MacG. (2020) *Διαμορφώνοντας την προσχολική ηλικία. Αντιλήψεις για τη μάθηση, το Πρόγραμμα Σπουδών και το παιδαγωγικό πλαίσιο*. Μ. Άμπαρτζάκη (Επιμ.). Γ. Σκαρβέλη (Μτφρ.). Θεσ/κη, Πεδίο
7. Ντολιοπούλου Έ. (2005). *Η εφαρμογή της μεθόδου Project σε ελληνικά νηπιαγωγεία*. Αθήνα: Τυπωθήτω. Γ. Δαρδανός
8. Παπανδρέου, Μ. (2020). *Συμμετοχική μάθηση στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία. Κατανοώντας τις γλώσσες των παιδιών και ενισχύοντας τη συμμετοχή τους σε διαδικασίες μάθησης και έρευνας*. Θεσ/κη, Σοφία
9. Ρεκαλίδου, Γ. (2016). *Η αξιολόγηση στην τάξη του νηπιαγωγείου*. Αθήνα, Gutenberg
10. Stacey, S. (2020). *Αναδυόμενο πρόγραμμα και παιδαγωγική τεκμηρίωση στην προσχολική εκπαίδευση*. Δ. Ευαγγέλου (Επιμ.). Κ. Καφετζή (Μτφρ.). Αθήνα, Gutenberg.
11. Σταμάτης, Π., & Νικολάου, Ε. (2022). *Το νηπιαγωγείο του 21^{ου} αι. Θέματα επικοινωνίας και συμβουλευτικής στην Προσχολική Αγωγή και την Πρωτοσχολική Εκπαίδευση*. Αθήνα, Gutenberg.
12. Σοφού, Ε. (2022). *Η ενεργητική ακρόαση των μικρών παιδιών. Διερευνώντας το ρόλο και τη σημασία της στην προσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα, Gutenberg.
13. Φρυδάκη, Ε. (2015). *Η επαγγελματική ταυτότητα του εκπαιδευτικού και το μέλλον της διδασκαλίας*. Αθήνα: Κριτική.